

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ HADİM MESLEK YÜKSEKOKULUNDA(HMYO) BİLGİ SİSTEMİ OLUŞTURMA ÇALIŞMALARI

S.S.Durduran¹, E. Karataş², E.Tuşat³, D.A. Ceylan², Z.Üstüner²

¹Selçuk Üniversitesi, Jeodezi ve Fotogrametri Müh. Bölümü, Konya, durduran@selcuk.edu.tr

²Selçuk Üniversitesi, Hadim MYO, Harita ve Kadastro Programı, Konya, ekaratas@selcuk.edu.tr, daceylan@selcuk.edu.tr, ustuner@hotmail.com

³Selçuk Üniversitesi, Çumra Meslek Yüksek Okulu, Teknik Programlar, Konya, etusat@selcuk.edu.tr

ÖZET

Bilgi çağını yaşadığımız günümüzde bilgi teknolojilerinden yararlanma ve yerinde kullanma olgusu, hızla artmaktadır. Bilgi teknolojilerindeki bu hızlı gelişmeler, eğitim ve öğretim alanında da kullanılmaya başlamıştır. Özellikle Yüksek Öğretimin yapıldığı illerdeki Üniversiteler ve Meslek Yüksekokulları bilgi teknolojilerinden, Bilgi Sistemi oluşturarak maksimum seviyede yararlanmak istemektedirler.

Günümüzde Coğrafi Bilgi Sistemi uygulamalarının her alanda kullanılmaya başlanması ve Üniversitelerin/Meslek Yüksekokulların Bilgi Sistemi adı altında kurumsal faaliyetlerini yerine getirmeye çalıştıkları görülmektedir. Selçuk Üniversitesi, Hadim Meslek Yüksekokulu; Harita ve Kadastro Programı, Makine Resim Konstrüksiyon Programı ve Dış Ticaret Programı olmak üzere toplam 790 öğrencisi bulunmaktadır. Hadim Meslek Yüksekokulunda oluşturulmaya çalışılan Bilgi Sistemi ile bölgenin topografyası, arazi kullanımı, tarihi ve kültürel yapısı, doğal özellikleri ve çevre düzenlemesi gibi bilgilere ulaşılmaktadır. Bunun yanında, öğrencilerin programlara göre dağılım oranları, eğitim ve öğretime ilişkin istatistiksel bilgiler, personel yönetimi, tesis yönetimi ve okulun geleceği ile ilgili her türlü planlama kararlarını hızlı ve sağlıklı alması amacını taşıyan bir bilgi sistemi çalışmaları yapılmaktadır.

Bu çalışmada, Konya/ Hadim ilçesinde 1992’de kurulan, 3 programı ve 790 öğrencisiyle hizmet veren Hadim Meslek Yüksekokulunda Bilgi Sistemi oluşturmaya yönelik yapılan faaliyetler verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Coğrafi Bilgi Sistemi, Kampus Bilgi Sistemi, Bilgi Sistemi

ABSTRACT

INFORMATION SYSTEM BUILDING STUDIES IN HADIM VOCATIONAL HIGH SCHOOL OF SELCUC UNIVERSITY

The era we are living is called as the “information era” that the assistance and the appropriate utilization of information technologies are increasing day by day. These rapid improvements in information technologies also began to be used in training and education branches. Especially the universities and the vocational high schools want to build a distinctive Information System and use it with maximum performance.

Today, in general, it can be clearly seen that the Geographical Information Systems are being used in every branches and in universities/vocational high schools to carry out the institutional activities. Hadim Vocational High School of Selcuk University has three teaching programs namely Map and Cadastre Program, Machinery-Drawing Construction Program and Foreign Trade Program with 790 students in total. The topography, the site utilization, the historical and cultural structures, the natural beauties and the environmental activities of the region will be reached by the help of the Information System that is tried to be built in Hadim Vocational High School. Additionally, the studies on an information system are continuing which will provide to reach the reliable information faster which will be about the number of students with respect to the programs, the statistical data related to the training and education activities, the personnel management, the institutional management and all types of planning decisions pertaining to the future of the school.

In this study, the activities performed to build an Information System in Hadim Vocational High School settled in Hadim County of Konya City in 1992 and having 790 students and 3 programs will be presented.

Keywords: Geographic Information System, Campus Information System, Information System

1.GİRİŞ

Bilgi çağını yaşadığımız günümüzde bilgi teknolojilerinden yararlanma ve yerinde kullanma olgusu, hızla artmaktadır. Bilgi teknolojilerindeki bu hızlı gelişmeler, eğitim ve öğretim alanında da kullanılmaya başlamıştır. Özellikle Yüksek Öğretimin yapıldığı illerdeki Üniversiteler ve Meslek Yüksekokulları bilgi teknolojilerinden, Bilgi Sistemi oluşturarak maksimum seviyede yararlanmak istemektedirler.

Günümüzde Coğrafi Bilgi Sistemi uygulamalarının her alanda kullanılmaya başlanması ve Üniversitelerin/Meslek Yüksekokulların Bilgi Sistemi adı altında kurumsal faaliyetlerini yerine getirmeye çalıştıkları görülmektedir.

Toplumsal bilgilendirilmesinde önder kurum olarak üniversiteler sayılır ise, günümüzde bilginin en etkin kullanılan kurumlarının da üniversiteler olması beklenir. Bu nedenle, üniversitelerin planlanması, gelişmesi ve eğitim-öğretim yanında araştırma hizmetlerini en iyi şekilde yapılabilmesi, mevcut bilgilerin sağlıklı ve hızlı kullanılmasına bağlıdır. Mevcut bilgilerin değerlendirilip, güncellenmesi ve bunlardan yeni bilgilerin elde edilmesi de yine üniversitelerin gelişimi için kaçınılmazdır. Üniversitelerin çağdaş yönetim anlayışında hizmet verebilmeleri için, bilgi teknolojilerine dayalı bir kampüs bilgi sistemi oluşturmaları gerekmektedir (Yomralıoğlu, 1999, 2000)

Bu çalışmada hadim Meslek Yüksek Okulunda bir bilgi sisteminin oluşturulması amaçlanmış ve bir pilot çalışma ile, temel harita altlıklarının bilgisayar ortamına aktarılarak uygun yapıdaki veri tabanları oluşturulmuş ve ArcView3.3 yazılımı kullanılarak oluşturma çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

2. KONYA/HADİM İLÇESİ VE HADİM MESLEK YÜKSEK OKULU(HMYO)

Hadim, Konya iline bağlı Orta Torosların merkezinde bir vadi içerisinde kurulmuş ilçe olup, Konya'ya uzaklığı 128 km.dir. Hadim ilçesinin yüz ölçümü 921 km2 dir Hadim ilçesinin merkez nüfusu; 16.620 dir. İlçenin doğusunda Karaman ili, güneyinde Taşkent ilçesi, batısında Bozkır, güney-batısında Alanya ve kuzeyinde Konya il merkezinin toprakları bulunmaktadır. İlçenin denizden yüksekliği 1500-1 700 m.dir. Hadim halkı geçimini, bağcılık, kiraz, meyvecilik, hayvancılık, ticaret ve turizm ile sağlamaktadır(Şekil 1).

Şekil 1: Hadim ilçesinden görünüm

Hadim, Asya ve Avrupa kıtaları üzerinde bulunan ülkemizin ilçelerinden biri olup kuzey yarım kürede 37 derece kuzey paraleli ve 33 derece doğu meridyeninin kesim noktasındadır. Hadim; Konya iline bağlı Orta Toroslar'ın merkezinde bir vadi içerisinde kurulmuş olup, Konya' ya uzaklığı 128 km. dir. Aynı zamanda Akdeniz bölgesi sınırları içine girmekte ve Alanya' ya kuş uçuşu 70 km. uzaklıktadır. (URL-1)

2.1 Hadim Meslek Yüksekokulu

Selçuk Üniversitesi'ne bağlı Hadim Meslek Yüksekokulu, 1992 yılında kuruldu. 1992 yılında Harita-Kadastro, 1993 yılında Arıcılık ve Bağcılık, 1994 yılında Makine-Resim Konstrüksiyon, 2002 yılında Harita-Kadastro II. Öğretim ve Bilgisayar Destekli Tasarım (2003 yılında YÖK kararı ile adı Makine oldu), 2005 yılında Dış Ticaret Programları açıldı. Günümüzde Selçuk Üniversitesi Hadim Meslek Yüksekokulu Bağcılık, Harita-Kadastro, Makine Resim Konstrüksiyon, Dış Ticaret ve Harita-Kadastro (II. Öğretim) Programları ile eğitim ve öğretimi sürdürmektedir.

Selçuk Üniversitesi, Hadim Meslek Yüksekokulu; Harita ve Kadastro Programı, Makine Resim Konstrüksiyon Programı ve Dış Ticaret Programı olmak üzere toplam 790 öğrencisi bulunmaktadır. Yüksekokul hizmet binası 5 katlı olup 6.000 m2 kapalı alana sahiptir Kampüs sahasında hizmet binası, uluslararası standartlara uygun çok amaçlı kapalı spor kompleksi ve açık spor kompleksi tesis edilmiştir. Yüksekokul kampüs sahası çevre düzenlemesinin yapımı projeye uygun olarak devam etmektedir (Şekil 2).

Şekil 2: Hadim Meslek Yüksek Okulundan bir görünüm

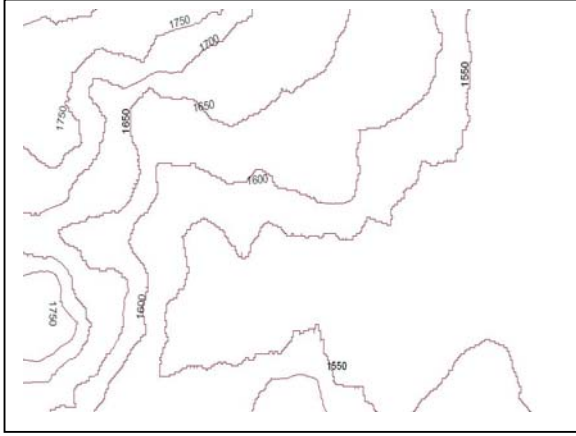
HMYO’nda uygulama yapmak üzere laboratuvarlar bulunmakta ve programların yaranması amacıyla bir çok ölçme aletleri bulunmaktadır. Ayrıca bilgisayar destekli CAD,CAM ve CBS yazılımları ile öğrencilerin uygulama yapmaları ve kendilerini iyi geliştirebilmeleri için sürekli eğitimler yürütülmektedir (URL-2).

3. HMYO’DA BİLGİ SİSTEMİ OLUŞTURMA FAALİYETLERİ

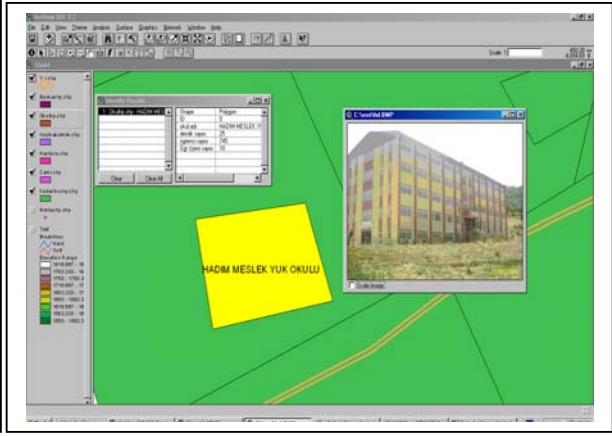
Üniversite’ye yönelik Bilgi Sistemi, üniversitenin konuşlanacağı bölgenin topoğrafyasını (doğal arazi tesislerini ve yapay tesisleri) içermekle birlikte; arazi kullanımı, arazi düzenleme, toprak cinsleri vb. bilgileri de kapsamı özelliği ile bir Arazi Bilgi Sistemi; ayrıca sağlık hizmetleri, çevre düzenleme, öğrencilerin değişik üniversite öğrenim birimlerine dağılım oranları, eğitim ve öğretime ilişkin istatistiksel bilgiler, yönetimin eğitim, personel yönetimi, tesis yönetimi ve üniversitenin geleceği ile ilgili her türlü planlama hizmetlerine yönelik kararları hızlı ve sağlıklı alması amacı taşıdığından da bir Coğrafi Bilgi Sistemi niteliğindedir (Yomralıoğlu,1999)

Hadim Meslek Yüksekokulunda oluşturulmaya çalışılan Bilgi Sistemi ile bölgenin topografyası, arazi kullanımı, tarihi ve kültürel yapısı, doğal özellikleri ve çevre düzenlemesi gibi bilgilere ulaşılmaktadır. Bunun yanında, öğrencilerin programlara göre dağılım oranları, eğitim ve öğretime ilişkin istatistiksel bilgiler, personel yönetimi, tesis yönetimi ve okulun geleceği ile ilgili her türlü planlama kararlarını hızlı ve sağlıklı alması amacını taşıyan bir bilgi sistemi oluşturulmaya çalışılmıştır.

HMYO sınırlarını içine alan ve ilçenin de bir bölümünü kapsayan çalışma alanında; mevcut halihazır haritaların sayısallaştırılması ve GPS yardımıyla okul ve çevre binaların ölçülmesiyle koordinatlar elde edilmiştir. Eldeki veriler NetCAD ortamında depolanmış daha sonrada Arcview3.3 yazılımına entegre edilerek öznitelik bilgileriyle birlikte CBS yazılımında işlemler yapılmıştır (Şekil 3-4) ArcViewGIS3.3 yazılımındaki 3D modülü yardımıyla çalışma alanının sayısal yükseklik modeli (DEM) oluşturulmuş ve HMYO’nun arazi koordinatları da ilave edilerek bölgenin 3 boyutlu durumu ortaya çıkarılmıştır (Şekil5).

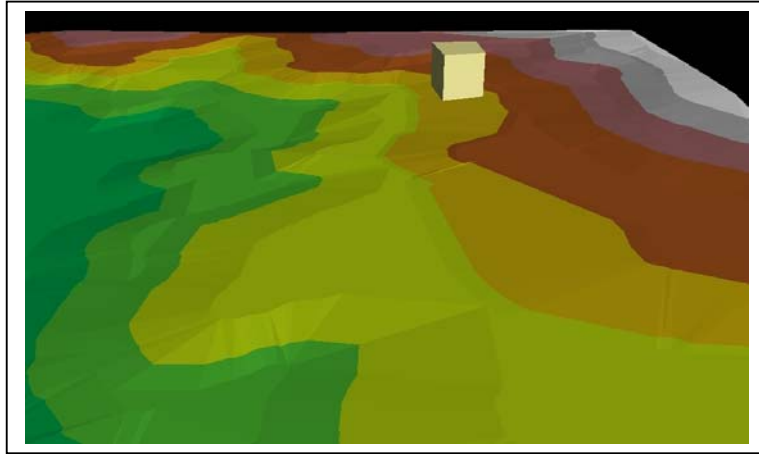

Şekil 3. Çalışma alanı topografyası

Şekil 4. HMYO'na ait bir sorgulama

HMYO'nda öğrenim gören öğrencilere ait nüfus, adres ve okul bilgilerinin sayısal ortamda hazır bulunması Bilgi Sisteminin oluşturulmasında büyük bir kolaylık sağlamıştır. Oluşturulan veritabanına HMYO'nda görevli idari ve akademik bilgilerinde eklenmesiyle zenginleştirilmiştir. İstenildiğinde öğrenciye veya görevli öğretim elamanına rahatlıkla ulaşılabilmekte, hangi sınıfta, hangi derste olduğu veya not dökümü rahatlıkla görülebilmektedir. Öğrenciye ait alınan iletişim bilgileriyle de mail veya sms yoluyla iletişim kurulabilmektedir.

Şekil5: Sayısal Yükseklik Modeli

4. SONUÇ

Günümüzün vazgeçilmez unsurlarından olan bilgi teknolojilerine olan ilgi sayesinde Üniversitelerde, Meslek Yüksek Okullarında rahatlıkla kullanılabilir. Bilgi Sisteminin kurulması ile kullanıcılar kolay, hızlı ve daha ekonomik olarak bilgiye ulaşabilmektedir.

Üniversitelerin mevcut fiziki durumlarını içeren bilgiler yanında personel ve öğrenci hizmetlerine yönelik bilgilerin, oluşturulacak bilgisayar ağları ile kullanıcı hizmetine sunulması, ihtiyaçların zamanında karşılanması açısından büyük kolaylık sağlayacaktır. Bugün konuma dayalı tüm bilgilerin toplanıp, saklanarak, işlenip kullanıcıya istenen formatta sunulmasına imkan sağlayan bilgi teknolojileri mevcuttur. Coğrafi bilgi sistemleri bu ihtiyaçlar için önemli bir araç niteliğindedir. Önemli olan düzenli bir yönetim organizasyonu ile bilgilerin yönetilmesidir.

Hadım Meslek Yüksek Okulunda (HMYO) oluşturulmaya çalışılan Bilgi Sistemi faaliyetlerine ilaveten bölgenin arazi yapısı ve topografyası da eklenerek Coğrafi Bilgi Sistemine yönelik çalışmalar yapılmıştır.

KAYNAKLAR

ESRI, Arcview, Esri Press, Redlands California, ABD, 1996,

Yomralıoğlu, F.,M 1999, Coğrafi Bilgi Sistemi İle Kampüs Bilgi Sistemi Tasarımı : Karadeniz Teknik Üniversitesi (Ktübis) Örneği”,Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon

Yomralıoğlu, T., (2002), Coğrafi Bilgi sistemleri : Temel Kavramlar ve Uygulamalar, 2.Baskı, s.498, İstanbul.

URL – 1, <http://www.hadim.bel.tr>

URL – 2, <http://www.hadim.selcuk.edu.tr>